

Metodyka pobierania próbek glebowych na obecność długaczy (*Longidorus* spp.) i sztylaków (*Xiphinema* spp.)¹

Termin pobierania próbek

Próbki glebowe należy pobierać jesienią lub wiosną, kiedy gleba nie jest ani zbyt mokra, ani zbyt sucha, tzn. kiedy panują wilgotne warunki glebowe.

Sposób pobierania próbek

Próbki glebowe należy pobierać:

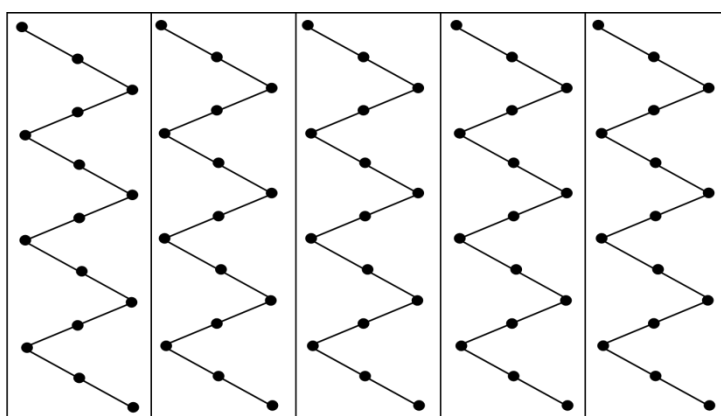
- przez wykopanie ziemi szpadłem na głębokość 15 cm, a następnie przy pomocy łopatkę ogrodniczej pobranie próbki gleby z dna otworu na głębokości co najmniej 30 cm,
- lub przy użyciu laski glebowej o średnicy co najmniej 3 cm z głębokości co najmniej 30 cm) (do analizy na obecność nicieni należy przeznaczyć część gleby pozostałą po odrzuceniu górnej części „słupa” - 10 cm).

Obszar pobierania próbek gleby:

- pole należy podzielić na części o powierzchni ok. 0,2 ha. W każdej części należy pobrać podpróbki gleby z ok. 15-20 miejsc do jednego pojemnika poruszając się po polu zygzakiem (Rys.),
- podpróbki gleby pobrane z 0,2 ha należy dobrze wymieszać w pojemniku i do analizy przekazać **próbkę o objętości 200 ml.**,
- każdą próbkę gleby należy umieścić w osobnym woreczku foliowym. Z próbek należy usunąć duże kamienie i szczelnie zamknąć, aby nie dopuścić do wysuszenia gleby,
- do każdej próbki gleby należy dołączyć etykietę z danymi zawartymi w Tab. 1 (umieścić w oddzielnym woreczku, aby nie zamokła i włożyć ją do woreczka z próbką glebową).

---

¹ opracowana zgodnie ze Standardem EPPO PM 4/35 (1)

Rys. Schemat poboru próbek z pola o powierzchni 1 ha.

Pobrane próbki należy niezwłocznie przekazać do badań laboratoryjnych załączając także „Zlecenie na wykonywanie badań laboratoryjnych”, którego formularz można pobrać ze strony internetowej właściwego miejscowego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa (www.piorin.gov.pl).

Tabela 1. Informacje, które powinny znajdować się na etykiecie załączonej do pobranej próbki.

Data pobrania próbki (dd mm rrrr)	
Dane producenta: <ul style="list-style-type: none"> • imię i nazwisko • adres kontaktowy • telefon • e-mail 	
Adres plantacji	
Oznaczenie pola/kwatery z mapką (podanie współrzędnych GPS dla poszczególnych pól o powierzchni 0.2 ha)	
Rodzaj uprawy/gatunek	
Inne informacje	

Warunki przechowywania próbek

Zaleca się próbki niezwłocznie przekazać do laboratorium. Do momentu ich dostarczenia do laboratorium w celu wykrycia i identyfikacji nicieni, należy je chronić przed bezpośrednim działaniem światła słonecznego i przetrzymywać w chłodnym miejscu (w temp. poniżej 10°C). Podczas przenoszenia i przewozu próbek należy zachować środki ostrożności. Oprócz utrzymania ich w niskiej temperaturze, z próbkami należy obchodzić się delikatnie (nie rzucać) i nie składować zbyt długo jedno na drugim ponieważ nacisk może doprowadzić do zgniecenia i śmierci nicieni.

Metoda laboratoryjna oznaczania nicieni w glebie

Ekstrakcję nicieni z gleby należy wykonać przy wykorzystaniu aparatu Oostenbrinka. Oznaczanie nicieni do gatunku należy wykonać przy użyciu mikroskopu świetlnego posługując się kluczem Loofa i Luca (1990) lub Chen'a i współautorów (1997), uzupełnionym przez Loofa i Chena (1999), w zależności od rodzaju nicieni, które zostaną stwierdzone w próbce.

Chen, Q., Hooper, D.J., Loof, P.A.A., Xu, J, 1997, A revised polytomous key to the identification of species of the genus *Longidorus* Micoletzky, 1922 (Nematoda: Dorylaimoidea), *Fundam. Appl. Nematol.*, **20** (1), 15-28

Loof, P.A.A., Chen, Q., 1999, A revised polytomous key to the identification of species of the genus *Longidorus* Micoletzky, 1922 (Nematoda: Dorylaimoidea), Supplement 1, *Nematology*, **1** (1), 55-59

Loof, P.A., Luc, M. (1990). A revised polytomous key for the identification of species of the genus *Xiphinema* Cobb, 1913 (Nematoda: Longidoridae) with exclusion of the *X. americanum*- group. *Sys. Parasitol.* **16** (1), 35–66.

Opracowanie:

mgr Aleksandra Bogumił, prof. dr hab. Gabriel Łabanowski, dr hab. Grażyna Soika, prof. IO, e-mail: grazyna.soika@inhort.pl

Data publikacji (umieszczenia na stronie internetowej): 31.05.2019